

Monumentnummer*: 510385

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **01 juli 1998**
Kadaster deel/nr **82721/145**

*Woonplaats** **Westerland** *Gemeente** **Hollands Kroon** *Provincie** **Noord-Holland**

Locatiennaam **Westerland** *Locatieomschrijving* **Quarantineweg ongd., Buitengebied**

*Kadastrale gemeente** **Wieringen** *Sectie** **A** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **3225**

*Omschrijving***

Inleiding

Aan de noordzijde van het voormalige eiland Wieringen gelegen PEILSCHAALGEBOUW, daterend uit 1919. Het gebouwtje ligt tegen de noordzijde van de zeedijk, direct aan de Waddenzee.

Omschrijving

Het op een rechthoekig grondplan gesitueerde peilschaalgebouw is opgetrokken in hoofdzakelijk paarsrode baksteen, gemetseld in kruisverband, onder een zadeldak met overstek welke is bedekt met zink. De noklijn van het pand loopt evenwijdig aan de dijk.

Aan alle gevels is een bakstenen voeting met afzaat aanwezig met een bovenste rij van afwijkende oranje geglazuurde bakstenen. Oranje geglazuurde bakstenen zijn eveneens toegepast in de twee decoratieve banden rondom het gebouw, welke een hoogte hebben van twee stenen.

Aan de zuidzijde is een ingang met hardstenen drempel en bovenlicht. De rechterzijgevel (oost) is op een kleine lichtopening na gesloten.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De linkerzijgevel (west) bevat een dichtgezet venster boven bakstenen afschuining. Voorts is ingemetseld een hardstenen fries voorzien van de tekst: "RIJKS PEILSCHAAL", in kapitale letters.

Ter plaatse van de geveltop van beide zijgevels is het dakoverstek voorzien van decoratief toegepaste houten delen, een siermakelaar (oostzijde) en een windwijzer van siersmeedwerk met jaartal 1919 (westzijde).

De gevel aan de noordzijde bevat een venster, waarvan het bovenste gedeelte voorzien is van een zonwering van houten lamellen en het onderste gedeelte van houten luiken.

Boven de ingang en de vensters zijn segmentbogen geconstrueerd, waarin quasi hoekstenen en nekblokken zijn gearticuleerd in oranje geglazuurde baksteen.

In het inwendige van het gebouw bevindt zich de vlotterinstallatie, met behulp waarvan het waterpeil werd vastgesteld. Ongeveer tien meter voor de kust staat een houten verticale constructie met daaraan een blauw geëmailleerde peilschaal, die eveneens onder de bescherming valt.

Waardering

Het peilschaalgebouw is van cultuur- en architectuurhistorische waarde:

- a. omwille van de gave hoofdvorm, materiaalgebruik en vrijwel gave detaillering;
- b. als zeldzaam geworden voorbeeld van een dergelijk bouwtype.

Het peilschaalgebouw en de bijbehorende voor de kust gelegen peilschaal zijn van sociaalhistorische betekenis als elementen uit de geschiedenis van de waterbeheersing in Nederland, in casu de controle van de waterstand ten behoeve van de dijkbewaking.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Waterweg, werf en haven

Functie

Peilschaal